

Amerika

Črna poročila v glavnem o delovanju Kom. stranke Združ. držav. — Mafi K. S. je bila v Ameriki stara Socialistična stranka, katere levica je dosegla 1919 l. večino Reformistični deli Soc. stranke so prišli cele organizacije, posebno tujerodne (soc. patriotizmi) izgnani in iziskati iz stranke. Te so potem samostojno dalje eksistirale in se sčasoma združile v dve komunistični stranki. Ena se je formirala iz vseh izključenih kom. skupin in zahtevala lakojšno ločitev od Soc. stranke, člani druge so pa smatrali za potrebno, da ostanejo v stari stranki in tam vsilijo kom. agitacijo, ko so bili tudi iz pizmele izključeni, s oustavljali drugo Kom. del. stranko, katero je vodil pred kratkim umrlj sodr. *John Reed*, ki je poznan kot veliki ameriški pisatelj. Katero je razvidno iz nadaljnjega poročila ste se ob stranki združili. Pod pritiskom belega terorja, ki je začel januarja 1921. (istočasno kot v Jugoslaviji) sta isprevideli ob komunistični skupini potrebo združevati in v maju 1921. se je vsilj stranki zbir. na katerem se je

*

Kakor Anglija v Evropi, vidimo, da imajo Združ. države Sev. Amerike svoj poseben položaj, ki je tudi tu nastal vsled drugega razvoja vsega socialnega gibanja, kakor pri drugih državah. Amerika je dežela, ki je služila v 16. in 17. stoletju popolnoma kolonialnim interesom evropske trgovine, ona je pravzaprav dvignila ves svetovni kapitalizem do sedanje oblike in stopnje, povzročila in pospešila je razvoj angleškega trgovskega kapitalizma in z njim — industrialnega do današnje višine ter vzela Angliji prejšnjo agrarno obliko. Meščanstvo, kakor tudi proletarijat se rekrutira tu po svoji pretežni večini iz priselencev z Evrope, ki so šli deloma iskat v Ameriko zakladov iz pustlovskih nagibov (meščanstvo), deloma pa — in to po veliki večini — so bili prisiljeni vsled ogromne tedanje gospodarske krize, v kateri so obubožali, šli s trebuchem za kruhom (proletariat). Odločil tudi 23 narodnosti, ka-

trke omenja sodr. Garf. Ko se je ameriški mešastvo osvobodilo od kolonialnega izkoriščanja Angležev, so se ameriški kapitalizem z bliskovitim naglasi razvil, čemur pa ni odlašaval razvoj proletarskega gibanja, ki je vsled tega zaostalo. Kakor smo videli iz pogleda sodr. Marchalla je svetovna vojna na ameriški kapitalizem še bolj dvignila, čitnim vidino pri nas, da ga je le potlačila. Iz tega pa sledi globoka razlika gospodarske krize v naših deželah in gospodarske krize v Ameriki. Glavni znak tukajšnje krize kapitalističnega gospodarstva je stalno finanšanje produkcije in iz tega izvirajoča brezposelnost, beda in na drugi strani raskoča revolucija pama zavest proletariata. V Ameriki je pa bliskoviti razvoj kapitalizma dovedel tudi do take krize, prav tako globoke in danes nerazrešljive, ki se nam izraža v nadprodukciji; to je v stanju, ko se produkcija daleko preveč in za svoje dežele, in za izvozniki, iz česar sledi, da morajo celo blagu past, kar bi povzročilo še več deficit, ali vsaj manjši dobiček kapitalistom, ki morajo seveda blago, ki ga je preveč, uničiti in zmanjšati produkcijo v svrhu zasiguranja profita. Ta proces smo videli v Ameriki, kjer so žito v vagnih sežigali, medtem ko so po drugih deželah ljudje stradali in umirali od glada. Malo manjši profit ameriškim kapitalistom — pa bi bilo vprašanje gladužnikov ob Volgi rešeno. Seveda ne smemo biti tako naivni, da bi kad od njih pričakovali. Isto se je godilo in se godi z drugimi produkti in danes so ameriški kapitalisti postavljali pred isto alfa-

Z veseljem in upanjem navdaja človeka predvsem strogoost in resnost komunističnega gibanja v Ameriki. V katakombah zbira 10.000 ljudi, 10.000 zaročnikov ki delajo protizakonito in se tega tudi zavedajo, ni majhna stvar. Tudi ruska K. S. je na isti način delala in privela proletariat Rusije do zmage. Seveda je stalšče ameriških sodrugi neprimerno težje in oni se tega zavedajo in v tem je njihova moč in subjektivni predpogoj njihove in — naše zmage.

Civilni komisar - afarist?

Silno smo radovedni, kaj bo vse ukrenili civilni komisar v Sečani proti omejitvenemu učitstvu. Da ni ukrenil nič proti učencem, se razstano čidi. Pa zakaj ni nič ukrenil? Tu pri nas in po Devinčini se marsikaj goroti. Ali je res stvar v zvezi z znanim starobnim podjetjem, v katerem je menda tudi civilni komisar udeležen? Če je kaj res, smo pa daleč prišli. Nevadili smo se že, da so državni uradniki pri podjetjih, kjer se molže ljudski in državi denar. Naši kraji tako ne morejo biti drugo kot kolonija in ker niso uradniki zadosit plačani, si morajo iskati postranski dohodoki. Ali da so pri tem trtne ljudje, ki niso nič kriči in se samo zdijo komu napoti, to je pa nezastidljivo.

Bomo videli, kam se pride s tako upravo, kakšne sudore bo rodila. Le pustite, da govori 'krasiti'. Njegov govor je tako razločen, da bo budo čule nenavadne reči. Živela kolonija, živelci črnici, saj je njih žrtljenje tako poselek, vsak dan bolj pucni!

Delavska prireditve

Podružnica Ljudskega odra Salez priredi dne 10. septembra t. l. veselišč z burkami enodejankami: "Vedež" in "Zamurro". Ker se je vsled pomankanja pevskih moči peyski odsek podružnice razpustil, naprosimo obliže bratske podružnice, katere imajo z našo pevskim odsekom da bi nam pomagale kakor pevske spored veselišče povečati. One podružnice, ki nistajo nastopiti, naj se nam javijo do 3. septembra da nam bo mogoče spopolnjen spored veselišče še pravočasno objaviti. Ker se omenjena veselišča vrši v korist knjižnice in za druge potrebe naše podružnice upamo, da se bratske podružnice odzovejo prosmji, kakor tudi, da nas sodrugi in sodružice v čim večjem številu посетijo.

Odbor.

Nacionalistično časopisje rado objavlja take dopise. Odrnili so se proč od slovanske Rusije kar tam, je delavsko-kmečka vlada – in ta ni njih brat. Ona je krenila v drugo smer, ne po oni slavizma. Tu naj omenim, da je slovansko bratstvo v Rusiji plesnilo po učelih kabinetih. Druge Slované so komaj, poznali, posebno pa nas Slovence. Ruski skrb za Balkan je bila vse nekaj drugega nego slavizem. Bile so take periode v ruski stari politiki: ko ni šlo na vzhodu, se poskušalo na zapadu. V periodi, kateri je sledila japonska vojna, niso se brigali za balkanske brate. Ko se je vojna nesrečno končala so se zopet obrnili k

njim: Dardanele so srbele ruski kapital.
Kakor vidimo, ni za vjetnike rešitve,
če se tudi vrnejo, ker je pač vseeno all
struđa tam ali tukaj. Videl si nobroj
zapuštenih križev po ruskih stepah, ki te
spominjajo na poginule vjetnike. Vidiš,
tistim bi povrntev, bila morda rešitev. Ne
sedaj, ko njih domotoje tava med križi,
ampak pred leti! Ko smo jim pri odhodu
položili pročalni venec zdelo se mi je,
da nam šepčejo: *ne bodite klapci!*

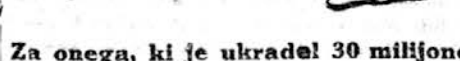
ASAN

Ljude se ne smije kriviti, što su siromašni, ali treba osudjivati na svakom koraku sistem, koji ljude čini siromašnima.

Nezadovoljstvo je božanska iskra i svetu roba.

spod Salati. Le ta jih ni sprejel ker je bil zadržan po drugih opravkih. Sprejel jih je pa nek drugi uradnik. Med tem je dobila policija nalog naj nastopi proti demonstrantom energično, kar se je tudi zgodilo. Demonstrantje so bili razpršeni, ker je grdo zahtevali kruha in dela. Kasneje je generalni civilni komisarjat naznanil, da je gospod Salata obljubil, da se bo za stvar zanimal in da bodo dobili brezposelni prav gotovo podporo tudi za naprej. Vendar je baje tudi brzojav ministrov. Pismo. Postal ostane resnica, da bodo brezposelni, ki so dobili že vseh 900 dni podpore zaenkrat, in morda celo za doleden čas, brez podpore torej, brez kruha, brez najnujnejšega za življenje.

Se kaj, da si ohrani življenje.
Zganite se tudi vi brezposelni delavci
in delavke v tržški okolici, na Krasu
na Goriskem in povsod tam, kjer uživa
te državno milostino. Sledite zgledu svo-
jih sodrugov v mestu!

[illegible]

Kako se pere čast

Pravda profi Albinu Prepeluhu je bila nad dve leti. Po vsem svetu se je niral material zanjo. Slovenska demokracija klika je bila odprala posebej ga svojega emisarja v Parizu, da bi povedal tam o Gustinčičevih zvezah. Poiskovalni sodnik je zašiljal več jugoslovanskih ministrov, skoro vse srbske uslužitelne profesorje, ki so živeli morda v Švici in nebrati različnih drugih emigrantov. Razprava je ostala, da nad vse zanimiva, čeprav je demokracija, izsuzajša v tem času odprav poročno sodišče v fiskovnih zadevah in pravi le so sodr. Gustin je ne bil sam seboj udeležiti je razprave. Ali kaj razpodi? Tik pred razpravo je prišlo do zgodnje čeprav ni imel Gustinčičev ad kat dr. Milan Subić, nikakega navoda za kako poravnava.

Porokavno je Prepeluh izsilil na ta način, da je tik pred razpuro serviral čistočnemu zagovorniku neko pismo, mu ga je bil pisal sodr. Gustinčič le 1910. t. j. ob polenu iz Svčice in ki bo vsuhtje hude zalitve sedanjega kralja Aleksandra in Nikole Pašića. Prepeluh torej postavil vprašanje: »Ako Gustinčič ne odnaha, bo imal opraviti z jugoslovanskim državnim pravnikom, ako pa odnaha sem pripravil skriti to pismo in priklicati svoje obdolžence. In ker Gustinčič zagovornik slučajno ni vedel za to, ali se razteza Aleksander-Pašić tiranija tudi na Juljsko Krajino, kjer živi sodr. Gustinčič nad dve leti, ali – se je čutil primoranga, da podpisaravnato in obvaruje Gustinčica parasetliti jugoslovanske ekheh.

In fako je vsem lepo, in prav: Ali
Prepeluh je prost zopora in ima veliko
došenje, da se je izkazal prost enki
kot prvi in pristni socialirepublikani
patriot; sodr. Gustinčič ima v žepu si
ševalo nedolžnosti in nov, temeljit dok
da ne sme imeti komunisti nikoli nite
opravitvi z buržoaznimi advokati in ka
talističnimi sodišči; njuna advokata in
ta dober ekspzar in mi končno prij
no zabave.

PODLISTEK „DELA“

IVAN CANKAR:

Milan in Milena

IV

Teta Fani se je možila. Toda ne s tistim kodrastim oblizancem, s katerim se je bila objemala na divanu; temveč z nekim čisto drugim, z dostojnim, nekoliko trebusnim in tudi že nekoliko plesastim človekom, ki je bil prišel po naključju v hišo ter je bil kmalu nato ženin.

Milena je pripovedovala svojim prijateljicam:

«Za čimom sem stala in sem si ti-
stala robee na usta, da bi ne prasnila,
ko je tisti priskrtil brivce premito slo-
vo jemal. Ona je ležala na divanu in
jokala; morda ga vna zares rada, ne-
umna je zadostil. On pa je dobil in
stopical po izbi ves križem, krilji z ro-
kami, podpiraval z nogami in obračal
ofci na belo kakor tenorist na odru.
Vselej, kadar je prišel mimo ogledala,
se je ogledal vani in se je zasimljal
sam sebi. Teta Fani je samo ječala in
ihlela s tako čudno tesnim glasom, ka-
ker da bi ji bilo s palcem pritisikal na
trebuh: «A-adolf! ... A-adolf! ... In
tisti dolgi «a» je bil skoraj «i». On pa
je gobezdal in gobezdal kakor kakšen
Siegfried von Treuholtigen iz nem-
ških romanov. «O Fani, ti lepa, ne-
zvesta! Prav tako lepa kakor nezvesta!
Kaj bolji? Brez teke je oboje in oboje
brez meje neumnosti, lepota in nez-
vestoba. Dal sem ti bil svoje srce, in

gureče, udano sree; morda je bil nevred-
en dar; ali bilo je vse, kar sem ti mo-
gel dati, bilo je največ, kar more člo-
veku dati! Ti pa, o Fani ... In sama
ne vem, kako se! Nazadnje, ko sta bila
obdaja že nekoliko trudna od te kom-
edije, sta si bila kar nenadoma v na-
ročju; ni se dalo razločiti, če on v njem-
nem, ali če ona v njegovem ... »No
lepe reči! — sem si mislila. »Ubogi
plesec je bil komaj ženin, pa je do-
vedl —« Ko je bilo vse tisto poljubova-
nje opravljeno in se je Treuholdingen
izgubil, sem se zasmejala naglas izza
okna, leta Fani pa je omedlela. ... Zve-
ter, ko se je prikazal debeli ženin s
šopkom, z ljubeznijo in s pleso, so mi
je skoraj zasmilil, tako smešen je bil.
Že sem mu hotela reči nasravnica, da naj
kar spet odhne s šopkom in z ljubez-
nijo; ko je stopila v izbo leta Fani, vsa
vipkasta in smečna, ter se je smehljala
tako nadvse sladko, da bi ji človek lah-
ko pobiral bombone izpout ust ... Bog
vedi, kajaki opojajo ljubezen! Vse tisto
je sama laž in hinavščina in priskutna
komedija! Ljubezen ni drugega nič,
nego leta Fani! —

Takrat je bilo Mileni petnaest let.
Nosila je že kribo do gleženj. Njene
oči, nekdar svetlozlate, zamisljene, pol-
nesane, so bile jedrnatave, predzne,
čisto ni dekleške. Na ustnicah, širokih
in napetih, so molčale besede, ki bi jih
ne izpovedoval pijan voznik. Smejala
se je redkokoli; in njen smeh je bil
tako grobne vrste, da bi v soli ne bil
dovoljen; v njem je bil stud do vsega
in da vseli; in bilo je v njem sovražno
do vsega in do vseh. Rekli so ji, da je
razuzdana; in Milena ji je hvalila, da
so pravili.

Ali vse, njene oči, njene ustnice, nie-

ne misli, njene besede in vse njeno
nehajanje je bilo kakor velik pisar pri-
pad, pod katerim je bilo nekaj drugega, ti-
lim očem skritega, nikomur razumljive-
ga, lakotnega zaklenjenega. V njene-
m srcu, prav na dnu, je bilo in mi-
ro gorela luč, ki kateri so v žalostnih
urah romale njene preplašene misli
posile za milost božjo. —

Milena je bila družica. Zanimala pa
se ni ves tisti čas ne za svojo lepo sva-
vasko obleko, ne za ves svatbeni šum-
der, ki je bil tako nenadoma planil v
hišo. Dan pred poroko se ji je zazdelo,
da bi šla nekam polpikolno čisto nezna-
nega mitveca. Stala je dolgo in pobož-
no v mirni izbi, oči nepremično uprte
naravnost na tisto rumenkasto belino,
ki je nemo strelala izza napoj zatisnje-
nih trepalnic neznanca. Ko se je vrnila
domov, je povedala, da je imel usnja-
kovo čebela in napeta, »kakor da je bil
hotel v poslednjem trenutku še nekaj
prav posebnega in važnega razložiti«.
Rekla je še nadalje, da je videla že ve-
likokrat, »kakor so mitveci žalostni«,
ker so se jim bile durj kakoreklo pred-
nosom zaloputnile. Le še en hip, pa bi
z eno samo besedo razložili tisto straš-
no, vsepodilno skrivnost, da bi ljud-
je od groze propadli. Zato imajo vsi
napot odprta usta, oči pa na belo obr-
njene. — Za to modrost je bila Milena
ozmerjena, ali ostala je ves dan tiha
in zamišljena. Ponoči, že blizu pod ju-
tro, se je vzbudila ihtela in jokala,
sanje pa so se ugasnile v spominu, kakor
da je bil veter upihnil sveče. Nato ni
zaspala več; trudna je bila kakor po
dolgi hoji, sreče je bilo potro in za-
lostno.

Kmalj se je danilo, je bila hiša pši-
na nemira: hihi, nestalni koraki so

prihalali in othajali, Bog vseh ockov in kam in čemu, duri so škrapile in leptale, jezni, zadrti, vsi glasovi so klicali od vse strani, celo zajakalo je ockovsko: »Nalob! se čmeri teta Fani, prikutnica, ker se je bila spomnila na brivca!« je pomislila Milena. In vse na svetu se ji je do grla prstufodilo. Tako silno, da je iskala v mislih besedo ali podočjo, ki bi enkrat za vselej pljuvala ljudi, njih življenje in se njo samo. »Ali delajo psi tudi take komedije, kadar se ženijo?« je vprašala naglas s ščipkim nasmehom. Očela se je tež glavo, da bi ne videla podob, ki jih je sama klicala, ne slišala besedi, ki jih je sama govorila.

To je bil poletni dan v vsem svojem
vsem, solnčnem sijaju, kakor nala²³
svetlom na čast od Boga poslan. Vse
svet je bil prepičen s svetlobi: od ne-
ba je lila, iz oči je silala, v starih pre-
pevala. Milena je gledala sovražno iz-
pod visokih, močnih obrvi; govorila
s v nikomer. Teta Fani je prišumela
vsa zasopala, zbegana in sladka ter jo
je obšla.

«Ah, Milena! Milenica!»

Milena je se sunila okl sebe.

«Danes bi se ti res ne bilo treba
sminkati ... kaj pa po ponoči?»

Teta Fani je zajekala ter je bežala
iz izbe.

«O ti hudobni, hudobni otrok!»

Milena je zavpila za njo, da se je
razlekala po hiši:

«Pa še sem otrok! Ti pa si lažnjivka...
lažnjivka... lažnjivka!»

Nato ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰

ko prav, ker je lahko v miru gledala in poslušala, kakor se ji je hotelo.

»Za družbo so ji bili dali mlatičke,« dodala, **ki ga je poznala samo toliko, da je nekak ščercnik, bratranec ali kaj, in da je zmirlan lačen. »Če bi se priključila na eni strani sama devica Neža, na drugi strani pa krožnik 'piskov', bi se mnenji za devico sveto Nežo!«** Nalbolj čudno se ji je zdelo, da mu je ime Artur. Kadar ga je pogledala postrani, je bil na smeh. **»To da bi bil Artur!«** Visok, rosen, zelo neoden fant je bil. Gledal je zažuden in plašno, govoril je malo, a kadar je govoril, je zašedel in beseda se mu je zatikala. Ko so se peljali v centek in sta sedela skupaj v vozu, je molfal vsa pot in je gledal v tla; ona je mežikala v sonce, toda videla ga je čisto natanko in opazila je celo, kako se je časih strahoma ozirala nazaj na njo. In dala ji je dober, da se je tako strahoma ozirala nazaj, da dolgi fant, ki je imel v svojem srcu same lumine žarke in sladkosti golke pesmi. Sedel je poleg nje tako in resnobno, po šolsko reče na kolenih život lesen, glavno narahlo sklonjeno. Obilo je za šatnje, očutke odrasle ženske z izgubljenim otrokom, ki v tuj družbi ne ve, kam bi pogledal, da je lačen. **»Pa je prijeten, ta ubogi, neumni fant!«** se je nasmehnila v svojem srcu.

V centki se je razgledavala s svobodnimi in predzniznimi čemi po nevesti ženinu in svatih. Teta Fani je delala zelo pobožno in strmežljivo obraz, tako da je bil skoraj objektan. **»Kakor da ni kaj in nikjer na svetu ni bilo nobene tega divana!«** je rekla Milena. Debel ženin se je držal zelo dostojanstveno in resnobno; napenjal je usna in mr

sil obrvi kakor da opravlja pravkar
menitno in važno dolžnost, ki takoj
ga vzbudi meri, čežeta ves nar
Svade se gledali čisto in neumno
niso čisto nič skrivali, da jim je do
čas ter da so lačni in žejni. Le žens
so sepelele nasrivali, kakor da bi i
sumevalo listje tam kje za ceto
Bratrance Artur je stmel ves č
tavnost na tabernakeli, z vodenim
praznimi, za učenimi očmi, in ni
del nabzd nikogar in niesar. «In
mu je ime Artur!» je pomislila Mil
s komaj tritajsimi smehom. — V
nega sira na globlji tisi. V skrbno
klenjeni skruti izbi je govorilo žalost
misl: «Saj delajo smrtne grehi! Pa
se in pretvarajo, prišli so cepek sk
nit, njih duše pa so umazane, ples
po kamrah in zbujajo kvantit. Na
mili so si bili telo, obraz, oči, jez
celo misli in vzdihljaje, da bi golcut
Boga samega. In našminkali so si l
duše tako na debelo, kakor teta Fa
svetla laka. Kadar bo šminka odpad
bo vse tako mrtvaško in prsteno, k
kor teta Fanit!»

Bratrance Artur se je talavt ozr
njo, pa je takoj umaknil pogled in
vztrepetal.

Milena je molala vso pot iz cerk
le enkrat se je nenadoma okrenila
svojeke druga:

«Ali ni danes krasen dan?»
Zardel je od veselja, da je bil de
žen nje besede.

«Prekrasen dan je!»
Milena ga je muko posledala.

«Jaz pa vam pravim, da je nema
in prisrčen dan, kakor malo takih
da ste vsi skupaj lažnivci!»

Obmolnil je ves osupel in prst
šen, kakor da ga je udarila po licu.

